

Liturgie voor de dienst van zondagmorgen

21 februari 2010 in de Dorpskerk te Heerjansdam

VOORBEREIDING

Aanvangslied: Psalm 91:5 en 6
Stilgebed
Bemoediging en groet
Verootmoedigingsgebed
Woord van vergeving
Lied: Gezang 446:1,2 en 3
Uitleg bloemschikking
Project kindernevendienst (kinderen komen naar voren)
Gebed om verlichting met de Heilige Geest
Lied: (zangkring en gemeente) Ik ben op reis
Kinderen naar de nevendienst

DIENST VAN HET WOORD

Schriftlezing: Exodus 3:1-18
Lied: (zangkring en gemeente) Glorie aan God
Schriftlezing: Lucas 4:1-13
Lied: Gezang 172:1,2 en 4
Preek
Lied: (zangkring en gemeente) Ik ben erbij
Kinderen terug uit de nevendienst (project)
Projectlied: God geeft ons de vrijheid: 1, 2 en 10 (mel.gez.178)

DIENST VAN DE GEBEDEN EN GAVEN

Dankgebed, voorbeden, stil gebed, onze Vader.
Inzameling van de gaven
Slotlied: Gezang 173:1, 3 en 5
Zegen, gezongen amen Gezang 456:3

13. IK BEN OP REIS

Ik ben op reis naar het land van mijn
dro - men o - ver de ber - gen en dwars door de
zee. Ner - gens zijn hui - zen en ner - gens zijn
bo - men. Wil je me hel - pen, wil jij met mij mee?

Schriftlezing: Exodus 3:1-18

- 1 Mozes was gewoon de schapen en geiten van zijn schoonvader Jetro, de Midjanitische priester, te weiden. Eens dreef hij de kudde tot voorbij het steppeland, en zo kwam hij bij de Horeb, de berg van God.
- 2 Daar verscheen de engel van de HEER aan hem in een vuur dat uit een doornstruik opvlamde. Mozes zag dat de struik in brand stond en toch niet door het vuur werd verteerd.
- 3 Hoe kan het dat die struik niet verbrandt? dacht hij. Ik ga dat wonderlijke verschijnsel eens van dichtbij bekijken.
- 4 Maar toen de HEER zag dat Mozes dat ging doen, riep hij hem vanuit de struik: 'Mozes! Mozes!' 'Ik luister, 'antwoordde Mozes.
- 5 'Kom niet dichterbij, 'waarschuwde de HEER, 'en trek je sandalen uit, want de grond waarop je staat, is heilig.
- 6 Ik ben de God van je vader, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob.' Mozes bedekte zijn gezicht, want hij durfde niet naar God te kijken.
- 7 De HEER zei: 'Ik heb gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, ik weet hoe ze lijden.
- 8 Daarom ben ik afgedaald om hen uit de macht van de Egyptenaren te bevrijden, en om hen uit Egypte naar een mooi en uitgestrekt land te brengen, een land dat overvloedt van melk en honing, het gebied van de Kanaänieten, de Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chivwieten en Jebusieten.
- 9 De jammerklacht van de Israëlieten is tot mij doorgedrongen en ik heb gezien hoe wreed de Egyptenaren hen onderdrukken.
- 10 Daarom stuur ik jou nu naar de farao: jij moet mijn volk, de Israëlieten, uit Egypte wegleiden.'
- 11 Mozes zei: 'Maar wie ben ik dat ik naar de farao zou gaan en de Israëlieten uit Egypte zou leiden?'
- 12 God antwoordde: 'Ik zal bij je zijn. En dit zal voor jou het teken zijn dat ik je heb gestuurd: als je het volk uit Egypte hebt weggeleid, zullen jullie God bij deze berg vereren.'
- 13 Maar Mozes zei: 'Stel dat ik naar de Israëlieten ga en tegen hen zeg dat de God van hun voorouders mij gestuurd heeft, en ze vragen: "Wat is de naam van die God?" Wat moet ik dan zeggen?'
- 14 Toen antwoordde God hem: 'Ik ben die er zijn zal. Zeg daarom tegen de Israëlieten: "IK ZAL ER ZIJN heeft mij naar u toe gestuurd."'
- 15 Ook zei hij tegen Mozes: 'Zeg tegen hen: "De HEER heeft mij gestuurd, de God van uw voorouders, de God van Abraham, de God van Isaak en de God van Jakob. En hij heeft gezegd: "Zo wil ik voor altijd heten, met die naam wil ik worden aangeroepen door alle komende generaties."'

- 16 Laat de oudsten van Israël bij elkaar komen en zeg tegen hen: “De HEER, de God van uw voorouders, is aan mij verschenen, de God van Abraham, Isaak en Jakob, en hij heeft gezegd: Ik heb gezien wat jullie in Egypte wordt aangedaan en ik heb mij jullie lot aangetrokken.
- 17 Ik heb besloten om jullie uit de ellende in Egypte weg te halen en je naar een land te brengen dat overvloeit van melk en honing, het gebied van de Kanaänieten, de Hethieten, Amorieten, Perizzieten, Chivwieten en Jebusieten.”
- 18 Je zult bij de oudsten van Israël gehoor vinden, en dan moet je samen met hen naar de koning van Egypte gaan. Zeg hem dat de HEER, de God van de Hebreeën, naar jullie toe gekomen is, en vraag hem toestemming om drie dagreizen ver de woestijn in te trekken om de HEER, jullie God, offers te brengen.

Glorie aan God in de hoogste hemel

refrein

Glo - rie aan God in de hoog - ste he - mel
 en op aar - de vre - de,
 Hij heeft in men - sen be - ha - gen.

Hij is ver - sche - nen
 als vlam in een doorn - struik,
 heeft Mo - zes ge - roe - pen
 van ach - ter de scha - pen
 ter wil - le van men - sen.

refrein

2. Hij is verschenen
 als stem Uit de vuurzee,
 een hemelse lichtglans,
 die sprak de tien woorden
 ter wille van mensen.
 refrein

3. Hij is verschenen
 als vuur op het altaar
 te midden van tenten;
 een troon van genade
 ter wille van mensen.
 refrein

4. Hij is verschenen
 als Jezus Messias
 die Wegdraagt de zonden,
 het Licht van de wereld
 ter wille van mensen.
 refrein

Schriftlezing: Lucas 4:1-13

- 1 Vervuld van de heilige Geest trok Jezus weg van de Jordaan, en geleid door de Geest zwierf hij veertig dagen rond in de woestijn,
- 2 waar hij door de duivel op de proef werd gesteld. Al die tijd at hij niets, en toen de veertig dagen verstreken waren, had hij grote honger.
- 3 De duivel zei tegen hem: 'Als u de Zoon van God bent, beveel die steen dan in een brood te veranderen.'
- 4 Maar Jezus antwoordde: 'Er staat geschreven: De mens leeft niet van brood alleen.'
- 5 Toen bracht de duivel hem naar een hooggelegen plaats en liet hem in een en hetzelfde ogenblik alle koninkrijken van de wereld zien.
- 6 De duivel zei tegen hem: 'Ik geef u de macht over dat alles en ook de roem die ermee gepaard gaat, want ik kan daarover beschikken en ik geef het aan wie ik wil;
- 7 als u in aanbidding voor mij neervalt, zal dat allemaal van u zijn.'
- 8 Maar Jezus antwoordde: 'Er staat geschreven: "Aanbid de Heer, uw God, vereer alleen hem."' "
- 9 De duivel bracht Jezus naar Jeruzalem en zette hem op het hoogste punt van de tempel, en hij zei tegen hem: 'Als u de Zoon van God bent, spring dan naar beneden.
- 10 Want er staat geschreven: "Zijn engelen zal hij opdracht geven om over u te waken."
- 11 En ook: "Op hun handen zullen zij u dragen, zodat u uw voet niet zult stoten aan een steen."' "
- 12 Maar Jezus antwoordde: 'Er is gezegd: "Stel de Heer, uw God, niet op de proef."' "
- 13 Toen de duivel Jezus aan al deze beproevingen had onderworpen, ging hij voor een tijd bij hem vandaan.

Tekst: Mozes zei: 'Maar wie ben ik dat ik naar de farao zou gaan en de Israëlieten uit Egypte zou leiden?' God antwoordde: 'Ik zal bij je zijn.'

Exodus 3:11-12a

Gemeente van onze Here Jezus Christus, we staan aan het begin van de veertig dagen tijd, de tijd van boete inkeer en bezinning, de tijd waarin het lijden van Jezus verbonden wordt met ons lijden, de tijd waarin we mogen horen van tekenen van uitredding en bevrijding. Mozes en Jezus, zij beiden gaan ons deze weken voor op de weg die God ons wijst, tot de Paasmorgen aanbreekt. Het is een weg die gaat door vele twijfels en verzoeken. Maar het troostvolle is dat God ons, als wij die weg met Hem gaan, nooit zal loslaten maar met ons meegaat, Hij is immers met ons!

Laten we kijken naar de roeping van Mozes. Het was al weer een hele tijd geleden dat Mozes naar Midjan gevlucht was uit vrees voor de Egyptenaren. Veertig jaar om precies te zijn. Mozes was schaapherder geworden bij zijn schoonvader Jetro, de priester van Midjan. Jetro, dat betekent zoiets als eminentie. Het zal zijn ambtsnaam wel geweest zijn als priester. Want zijn eigen naam is Rehuel, dat zoiets betekent als: 'vriend van God'. M.a.w. Mozes was bij een vriend van God gekomen, op een goed adres dus.

Uit historische gegevens weten we dat de God 'El' ook door anderen buiten Israel vereerd werd. Overal waar we in het Oude Testament het woordje God lezen staat het hebreeuwse woordje El. Veertig jaar was Mozes nu bij zijn schoonvader. Een lange voorbereidingstijd in de woestijn waarin er ogenschijnlijk niets gebeurt.

Zo kan het ook ons vergaan, dat we ons in de woestijn voelen en het idee hebben dat er niets gebeurt, dat we niets kunnen doen voor het koninkrijk van God. Dat we vruchteloos en doelloos bezig zijn, dat alles dor en droog is, dat God niks met ons beginnen kan. Maar God bereidt mensen soms in stilte voor. Veertig jaren, veertig dagen in de woestijn, veertig dagen onderweg naar Pasen. Voorbereiding, bezinning, inkeer, stilte, luisteren naar de stem van God.

Wie is Hij, wat wil Hij eigenlijk van mij, en waarheen leidt zijn weg? Mozes was zichzelf kwijt, verscheurd in zijn wezen. Wie ben ik nou, een Hebreeuwse slaaf of een Egyptische prins, een vrijheidsstrijder of een misdadiger die de dood van een Egyptenaar op z'n geweten heeft? Waar hoor ik thuis, bij mijn volk, aan het hof van Egypte, of hier in Midjan als gastarbeider? Zo zwerft Mozes door de woestijn met al zijn vragen en twijfels, zo gaat hij uit voor de kudde van zijn schoonvader Jetro. En dan komt Hij bij de berg van God, de berg Horeb, die later de berg Sinaï genoemd wordt. De berg van openbaring van God.

En als hij daar met de kudde rondtrekt ziet hij plotseling een vreemd gezicht. Er staat een struik in brand die niet verteerd wordt door het vuur. En dan loopt hij er naar toe om het verschijnsel te bekijken en als hij dicht genaderd is dan hoort hij plotseling een stem. Mozes, Mozes! En dan zegt Mozes heel aarzelend: Hier ben ik. Mozes leert weer 'ik' te zeggen. Hij vindt zichzelf weer terug, hij mag weer weten wie hij is. Hier ben ik. Zo heeft de Here God ons gemaakt als een antwoordend wezen, naar zijn beeld en gelijkenis.

In het licht van Gods aanschijn bent u, ben jij ook werkelijk iemand. God vergeet de zijnen niet, zelfs niet als je ergens in een uithoek zit, waar niemand je naam kent, waar je niet in tel bent, uitgestoten, vergeten en verlaten. Geen uithoek van de woestijn is voor God te ver om ons te vinden. Mozes heeft nu door wat er aan de hand is. Het is de Engel des Heren die hem verschijnt in deze vuurvlam, het is God zelf die tot Hem nadert, ongevraagd en onverwacht. Mozes, kom niet dichterbij: doe je schoenen van je voeten want de grond waarop je staat is heilige grond.

Die omgeving van die brandende braamstruik was door Gods tegenwoordigheid heilige grond geworden. Daar past verootmoediging bij, je schoenen van je voeten. En dan begint God te spreken. Ik ben de God van uw vader, de God van Abraham, de God van Isaäk en de God van Jacob. Als Mozes dat hoort wordt hij bang en hij bedekt zijn gezicht, want wie kan God zien en blijven leven?

Maar God zei: 'Ik heb terdege gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, ik weet hoe ze lijden. Ja, wij denken weleens: ziet God al die ellende in de wereld dan niet? Er is toch zoveel narigheid, zoveel oorlog, zoveel honger ziekte en ellende, er toch zoveel verdrukking en benauwdheid!

En als we niet oppassen dan zijn wel al bezig om God te beschuldigen. Als God een God van liefde is waarom laat Hij dat allemaal toe, waarom grijpt God niet in, waarom doet Hij er niets aan? Het zijn heel menselijke vragen, die ons allemaal bij tijd en wijle wel eens overvallen. Ik hoor ze vaak bij mensen die niet meer kunnen geloven dat God werkelijk bestaat. Als God dan een almachtig God is waarom laat Hij het allemaal toe?

Mozes zal er ook wel mee gezeten hebben, want er staat niet voor niets: Ik heb terdege gezien hoe ellendig mijn volk er in Egypte aan toe is, ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, ik weet hoe ze lijden. God weet het terdege. Hij weet precies wat er aan de hand is met onze wereld. Hij weet precies hoezeer mensen moeten lijden en welke ellende en verdriet er is. Hij hoort het gejammer en kent de smarten van zijn volk.

Wij hebben een God die intens betrokken is bij het leed wat er in de wereld gebeurd. Het laat God niet onverschillig en Hij wil er ook wat aan doen, maar Hij doet het niet zonder ons! Hij doet het niet zonder een Mozes en een Aaron, hij doet het niet zonder u, zonder jou of mij! Uit het verhaal van de roeping van Mozes mogen we ook iets leren over onze eigen roeping in de wereld om de lijdende mens bij te staan in alle nood. De aanklacht naar God, van God waarom doet u er niets aan komt regelrecht weer terug bij ons.

En laten we niet zeggen dat we niets kunnen want Mozes was ook maar een gewoon mens als wij en hij leidde wel een heel volk uit de ballingschap. En heeft Jezus niet zelf gezegd: alle dingen zijn mogelijk voor wie gelooft? Niemand van ons zal enig excuus hebben als we voor God verschijnen en verantwoording van ons leven moeten afleggen.

Gods Woord staat vol met voorbeelden hoe we iets kunnen doen aan de nood van de wereld en de nood van de mensen om ons heen en er is voor God geen enkele excuus te bedenken om niet de hand aan de ploeg te slaan. God wil Mozes gebruiken om zijn volk te redden en het te leiden naar een land vloeiende van melk en honing. Zo is het ook met ons. Wij zijn op weg als een volk van God onderweg naar het land vloeiende van melk en honing. En op die weg komen we allerlei mensen tegen, mensen in nood, mensen met verdriet en pijn, mensen die zuchten en klagen, mensen die gebukt gaan onder alles en nog wat. Maar God roept ons om hen moed in te spreken, om mensen onderweg op te rapen en thuis te brengen in het land van melk en honing.

Maar wij mensen zouden geen mensen zijn als we niet ons woordje en onze excuses al klaar hadden. Wie ben ik dat ik naar Faraó zou gaan en de Israëlieten uit Egypte zou leiden? God wie ben ik nu helemaal, wie ben ik dat ik met mijn buurman praat over het geloof, wie ben ik dat ik anderen vertel over redding en bevrijding, God ik heb geen woorden geen taal! We hebben onze smoesjes heel snel en gemakkelijk klaar. Maar God laat het er niet bij zitten. Maar Mozes, Ik ben toch immers met je, Ik ga toch met je mee? Je hoeft toch niet alleen te gaan naar al die mensen, ik zal je toch helpen?

Twijfel en aanvechting. Hoe zouden wij aan anderen over het geloof vertellen, als we zelf nauwelijks geloof hebben. Hoe zouden wij op weg gaan als we zelf niet eens precies de weg weten? Mozes, u jij en ik, wij krijgen te horen: Ik ben toch immers met je, mij genade is jou genoeg. Te midden van alle aanvechtingen van het leven mag je weten dat Ik erbij zal zijn. En als teken dat het God zelf is die Mozes heeft gezonden krijgt Mozes te horen, dat als hij het volk uitgeleid heeft hij God zal dienen op deze berg, de berg waar Mozes nu is.

M.a.w. pas achteraf als hij met het volk op de plek staat waar hij nu is zal hij weten: God heeft mij gezonden. Na deze zullen wij het verstaan. We zien het nu nog niet altijd. We zien niet altijd resultaten van ons werk in het koninkrijk van God, we moeten soms lang wachten. We zien het soms pas als alles al lang achter de rug is.

Maar als de Israëlieten mij vragen naar uw naam, wat moet ik ze dan antwoorden? Toen zei God tot Mozes: Ik ben die Ik ben. Zeg maar: 'Ik ben' heeft mij tot u gezonden. JHWH staat er. Helemaal precies zullen we nooit de betekenis van Gods naam kunnen achterhalen, maar het betekent zoiets als: Ik ben er ook nog! Ik ben erbij en zal erbij zijn! Ik blijf erbij, wat er ook gebeurt!

Dat is de geweldige troost die we mogen horen in de Naam waarmee God zich aan ons bekend maakt. Hij is erbij, wat er ook in ons leven gebeurt, wat ons ook overkomen zal, Hij gaat met ons mee! Zo moet Mozes op weg, naar zijn broeders en naar Farao. Zo worden ook wij op weg gestuurd naar de broeders en zusters in de gemeente om naar elkaar om te zien in het huisbezoekwerk en het onderlinge contact, om elkaar te bemoedigen om het vol te houden op weg naar het beloofde land. Maar we worden ook gestuurd naar de Farao's van deze wereld, naar mensen die keihard de deur voor je neus dicht gooien en die aan God of gebod geen boodschap hebben.

Mozes krijgt tekenen mee, een staf die in een slang veranderd. Soms krijgen we bovenmenselijke kracht om tekenen te verrichten om te laten zien dat de Here God werkelijk nabij is en leeft. Dat God met ons is. Maar meestal zal alleen ons woord het moeten doen, het Woord van God voor mensen. Zo was ook eens Jezus in de woestijn. Veertig dagen en veertig nachten om verzocht te worden door de duivel. Veertig dagen en nachten bracht Jezus door met vasten en bidden. Ook Jezus bereidde zich voor op de geweldige taak die Hem te wachten stond. Maar de duivel ging Hem verzoeken.

Toen Jezus honger kreeg zei hij: Als je de zoon van God bent zeg dan dat deze stenen broden worden. Maar Jezus zei: 'Er staat geschreven: De mens leeft niet van brood alleen, Matteus voegt er aan toe: maar van alle woord, dat uit de mond van God gaat. En daarna bracht de duivel hem naar een hooggelegen plaats en liet hem in een en hetzelfde ogenblik alle koninkrijken van de wereld zien. De duivel zei tegen hem: 'Ik geef u de macht over dat alles en ook de roem die ermee gepaard gaat, want ik kan daarover beschikken en ik geef het aan wie ik wil; als u in aanbidding voor mij neervalt, zal dat allemaal van u zijn.'

Maar gelukkig weerstaat Jezus ook deze verzoeking en Hij zegt: 'Er staat geschreven: Aanbid de Heer, uw God, vereer alleen hem.' En een poosje later staat Jezus boven op de rand van het dak van de tempel. En dan zegt de duivel: Als je de Zoon van God bent, spring dan naar beneden. Want er staat geschreven: Zijn engelen zal hij opdracht geven om over je te waken. Op hun handen zullen zij je dragen, zodat je je voet niet zal stoten aan een steen.

Zo is ook ons leven omgeven door allerlei verzoeking. Maar net als Jezus al deze dingen weerstond, zo worden ook wij opgeroepen om tegen de verzoeking in te gaan en ze telkens weer te ontmaskeren als werken van de duisternis. Wij worden soms net als een Mozes en een Jezus de woestijn in geleid. Want lijkt het leven niet vaak op een woestijn? Er is zoveel lijden, zoveel verdriet, er is zoveel onrecht zoveel narigheid. Maar vanmorgen mogen we horen over twee mensen die zich te midden van al hun twijfels en aanvechting lieten roepen tot hun grootse taak, Mozes en Jezus.

Nu zijn wij geen Mozes of Jezus, maar toch geeft de Here God ons deze verhalen niet voor niets. We mogen ons erdoor laten bemoedigen en weten dat Gods Naam, Ik ben die Ik ben met ons meegaat. Dwars door al onze aanvechtingen heen. En omdat Jezus er door heen gekomen is, mogen ook wij weten dat we erdoor heen komen. Gods liefde voor ons heeft niet alleen een Naam gekregen, maar ook een gezicht: Jezus Christus zelf. Hij kwam in de wereld net zo weerloos als ons mensen.

In de grootste verzoeking hield Hij stand, ja tot de dood aan het kruis. Hij deed het voor ons om ons een nieuw begin van leven te schenken. Laten we niet jammeren als Mozes over van alles en nog wat. Wie ben ik dat ik naar Farao zou gaan en de Israëlieten uit Egypte zou leiden. Want heeft God niet tegen ons gezegd in Jezus zijn Zoon, Ik ben immers met u! De Immanuel, God met ons, Hij wiens Naam is: Ik ben erbij en Ik zal erbij zijn, gaat met ons mee. Amen.

Zingend geloven 6, lied 55 (aangepaste tekst)

Ik ben er - bij
nu U dicht bij mij bent,
een vuur dat in de doorn - struik brandt,
niet o- -ver- al maar hier ons te- gen woor- - dig,
een lo - pend vuur door de woes- tij.

<p>2. Mijn naam staat vast in Uw verborgen naam, die onze aarde hemelhoog voorgoed getekend heeft als een belofte, zodat wij morgen niet vergaan.</p>	<p>3. Al wil ik niet, U neemt mijn weerstand weg. U geeft een Godsstaf in mijn hand. De donk're dreiging van de zee zal wijken. De doortocht ligt in het verschiet.</p>
<p>4. U heb ik lief, mijn onbekende God. U keert Uw vriendelijk gezicht ons toe in glanzend zonlicht in de morgen en maakt U zo aan ons bekend.</p>	

Projectlied: God geeft ons de vrijheid: 1, 2 en 10 (mel.gez.178)

<p>14 februari 1. Toen ver in Egypteland Israël gevangen was, riep God Mozes op zijn tijd: God geeft ons de vrijheid!</p>	
<p>21 februari 2. Mozes hoort de stem van God: wees niet bang, Ik help jou toch? Ik ben met jou voor altijd, Ik geef jou de vrijheid.</p>	<p>Alle zondagen 10. Ja, Gods goedheid is zo groot, Hij is sterker dan de dood! Loven wij zijn majesteit! God geeft ons de vrijheid!</p>